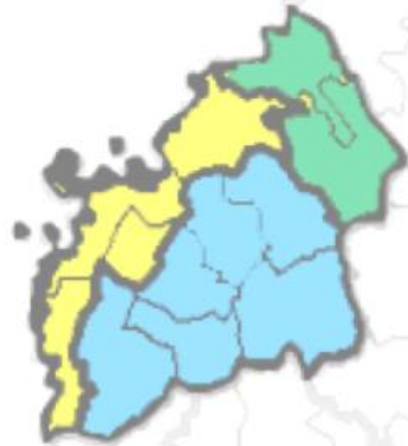


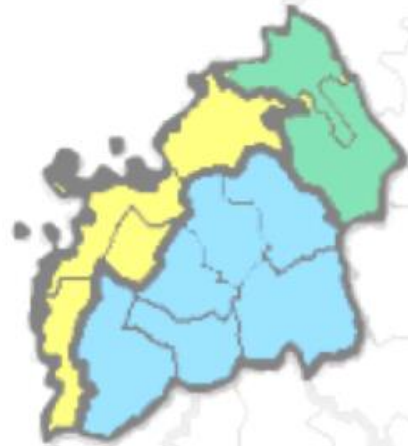


SONet BOTNIA:n ja osaamiskeskusten ajankohtaista

SONet BOTNIA:n Etelä-Pohjanmaan
ohjausryhmä 9.10. 2020

Arto Rautajoki,
Kehitysjohtaja, YTT

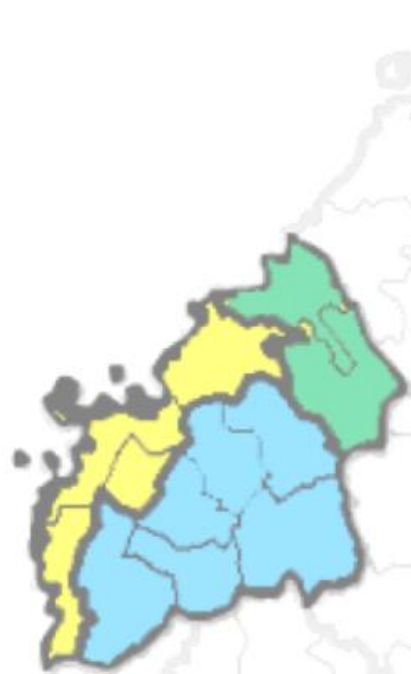
Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan
osaamiskeskus
SONet BOTNIA



SOTE I-vaihe lausuntokierros päättyi 25.9.2020, eduskuntaan vielä tänä vuonna

Järjestämislain I vaiheen yhteyteen ei sisällytetty lainsäädäntöä, joka sisältäisi valtion tutkimusrahoituksen, TKIO-rakenteet ja koulutuskorvaukset

- Näistä on käynnistetty erillisvalmistelu v. 2020
- Tavoitteena hahmottaa rahoituksen, korvausten ja rakenteiden asema tulevissa sote-maakunnissa sekä niiden rahoitusjärjestelmässä
- Sääntely sijoitetaan joko substanssilainsäädäntöön tai myöhemmässä vaiheessa järjestämislakiin



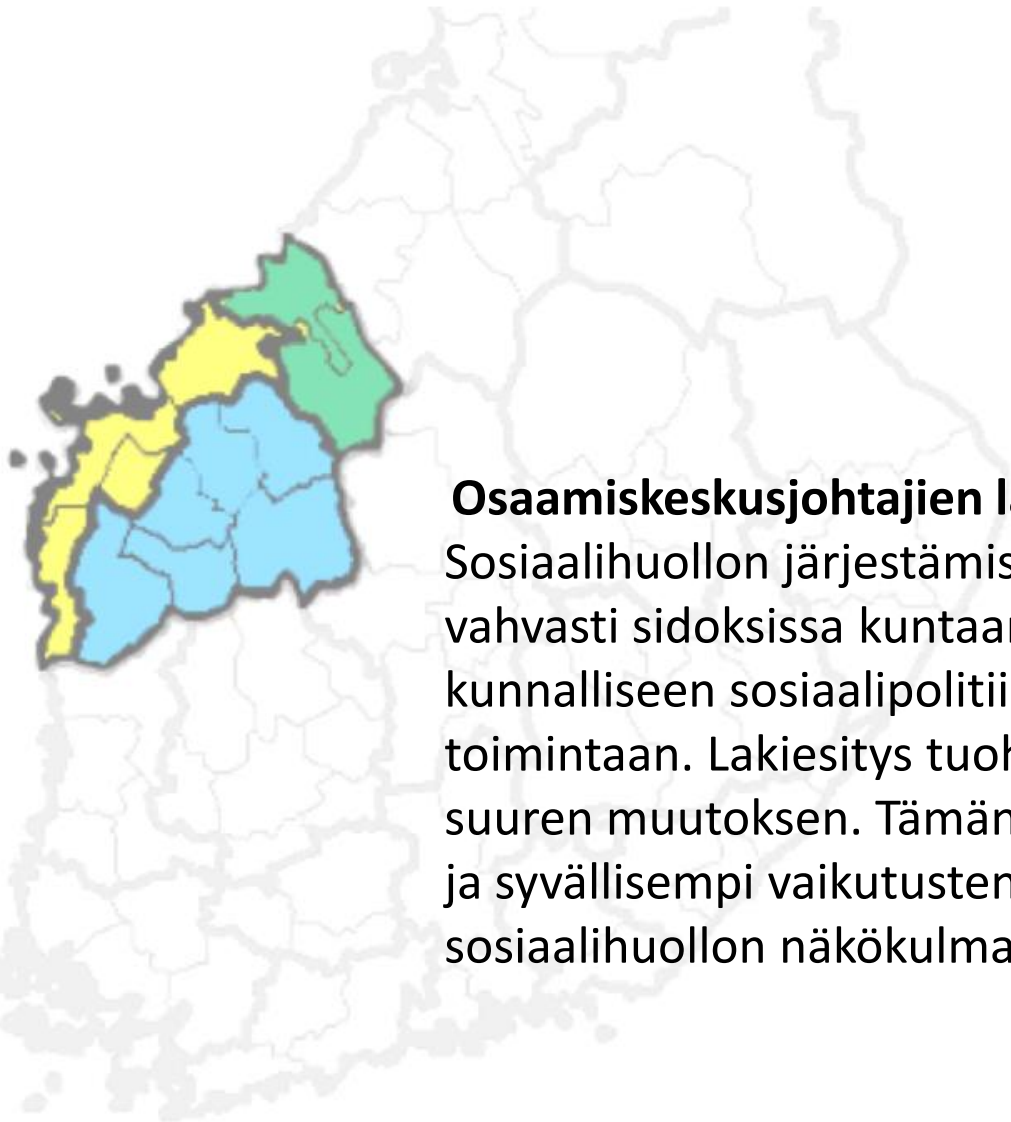
- TKIO-rakenteiden lainvalmistelua on kiirehdittävä –laajemman kysymyksen lisäksi sääntelyn oikea-aikaisuudella on merkitystä nykyisten organisaatioiden kannalta
- Ajankohtaista sote-lainvalmistelusta
- Tavoitetilasta ja sen edellyttämistä toimenpiteistä (sädökset, ohjausjärjestelmä, rahoitus) tullaan tekemään virkaesitys poliittiselle johdolle
- Asiaan liittyvän lainsäädännön on tultava voimaan sote-maakuntien ottaessa järjestämisvastuun
- Virkamiesvalmistelusta poliittiseen valmisteluun



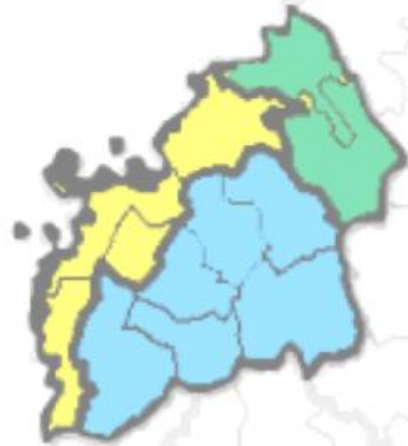
SONet BOTNIA:n ja Osaamiskeskusten ajankohtaista

1) SOTE 2-vaihe käynnistyy: tutkimus- ja kehittäminen sote-uudistuksen yhteydessä sekä siihen liittyvä jatkotyö käynnistyy

- rahoituslogiikan muutos: miten muutos konkreettisesti näkyy, kun nykyisten sosiaalialan osaamiskeskusten valtionavustusrahoitus siirtyy yleiskatteelliselle järjestämisvastuulliselle maakunnalle?
- Vaikka lakiesityksessä ei säädetty mitään sosiaalialan osaamiskeskuksista, säännöskohtaisiin perusteluihin s. 366 oli jonkun kädestä lipsahtanut lause ”Lisäksi sote-maakuntien yleiskatteelliseen rahoitukseen yhdistetään nykyinen sosiaali- ja terveysministeriön pääluokan erillismomentti Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (3 miljoonaa euroa)”
- Osaamiskeskusjohtajat lausuivat, että sosiaalihuoltoa tulisi kehittää ja tutkia sekä sote-maakunnissa että yhteistyöalueilla

**Osaamiskeskusjohtajien lausunto sote-lakipakettiin:**

Sosiaalihuollon järjestämislogiikka on perinteisesti ollut vahvasti sidoksissa kuntaan, kuntatoimijoihin, kunnalliseen sosiaalipolitiikkaan ja järjestöjen toimintaan. Lakiesitys tuohon tähän asetelmaan todella suuren muutoksen. Tämän vuoksi olisi suotavaa erillinen ja syvällisempi vaikutusten arviointi nimenomaan sosiaalihuollon näkökulmasta.



Myös kansallinen ohjaus ja viitekehys nähdään tärkeänä, jotta kehittäminen jatkuu ja vahvistuu kaikissa maakunnissa niiden eroista ja resurseista huolimatta

- **Sote-maakunnat ovat osin liian pieniä organisaatioita hoitamaan kokonaisvaltaista vastuuta tutkimuspohjaisesta, menetelmien, rakenteellisen työn ja vaativien erikoispalvelujen kehittämisestä. Näitä tehtäviä varten yhteistyöalueet (ja niiden työnjako) on toimivin kokonaisuus**
- **Maakunnissa on kuitenkin tärkeää olla lähellä palvelutuotantoa olevaa kehittämistä, jonka avulla menetelmiä, palvelujen laatua, saatavuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida ja parantaa (tarvitaan kehittämisen tukea, tsekkauspisteitä, kokemusten jakamista esim. työpajoissa).**



- **tarvitaanko sekä maakunta- että ervatason kehittämisrakennetta?**: eivät sulje toisiaan pois (molemmilla omat tarpeet ja tehtävät) Ervatason kehittämisrakenne? Ovatko maakunnat valmiita rahoittamaan sitä? Sosiaalihuollolla paljon kehittämistarpeita, kiinniotettavaa terveydenhuoltoon nähden, minkä pohjalta tulee arvioida sosiaalihuollon osalta vaiheittaista etenemistä?
- **STM- valmistelee sisäisesti**
- **Osaamiskeskusneuvottelukunnalle vahva rooli lainsäädäntötyöhön: työvaliokunta valmistelee asiaa sosiaalialan osaamiskeskusneuvottelukunnalle, toimeksianto tulee sosiaali- ja terveysministeriöstä**



Stm:n Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunnan työvaliokunta:

Harri Jokiranta

Anu Muuri (koollekutsuja/vetäjä)

Juha Luomala

Anneli Pohjola

Arto Rautajoki

Torbjörn Stoor

Jaana Viemerö

- Työvaliokunnan työ käynnistyy välittömästi

Valtioneuvosto on nimennyt Sosiaalihuollon Ammattihenkilöiden neuvottelukunnan vuosille 2020-2023 mm. sosiaalihuollon ammattihenkilöstön työnjaon uudistaminen, sosiaalihuollon koulutus- ja osaamistarpeet sote-uudistuksessa ym. (Arto Rautajoki jäsen)



2) Valtionavustushankkeiden vahva tuotantokausi käynnistyy sosiaalialan osaamiskeskustoiminnassa, SONet BOTNIA tarvitsee lisää työtiloja eri maakunnissa käynnistyville ja yhteisille hankkeille

3) ESR-hankkeet täydentävät substanssialueilla

4) Sosiaalialan osaamiskeskukset aktiivisina toimijoina myös sosiaalityön tutkimusrahoitusta (VTR) haettaessa

Hanketilanne 1/2020



- **Kansakoulu III-hanke – Sosiaalihuollon digitaaliset kirjaamisvalmennukset sosiaali- ja terveysministeriön valtion avustushanke 4/2020-12/2021**
Hallinnoija/päätoteuttaja: Vasso Oy, valtionavustus 700 000 €
Sosiaalialan osaamiskeskusverkosto, SONet BOTNIAlla suurin osatoteutus, yhteys sote-Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan ja rakennehankkeeseen,
- **Monni - Lasten suojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020-2022, ministeriön päätöstä odotetaan syyskuussa**
- Pikassos Oy hallinnoija, SONet BOTNIA osatoteuttajana Etelä-Pohjanmaalla, yhteys Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan
- **TOP - Tuki oikeasta paikasta Lastensuojelun monialainen kehittäminen Länsi-Suomen alueella**
- Vasso Oy hallinnoija, SONet BOTNIA osatoteuttajana Pohjanmaalla, yhteys Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan
- **Sosiaalityön VTR-tutkimushanke** (SONet BOTNIA lähdössä mukaan kahteen VTR-hankkeeseen)
- **Sosiaaliasiamiestoiminta SONet BOTNIA:n toimintamuodoksi**
- **Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri 2021** => tarjouspyyntövaiheessa, SeAMKilla päätoteutus, SONet BOTNIA mukana toteutuksessa

Hanketilanne 2/2020



- YEE-hanke (= Yhdessä aikuisuuteen – elämässä eteenpäin 10/2020-12/2022 STM:n ESR-rahoittama valtakunnallinen lastensuojelun jälkihuolto nuorten palvelujen kehittämishanke)
- THL päätoteuttajana, Helsingin Diakonissalaitoksella, SONet BOTNIAlla ja Pesäpuu ry:llä isot osatoteutukset, sosiaalialan osaamiskeskusverkosto kumppanina THL:n yhteiskehittämörakenteessa
- **Sosiaalityön VTR-tutkimushanke** (SONet BOTNIA lähdössä mukaan kahteen VTR-tutkimushankkeeseen, eri sosiaalityön painoalueilla)
- **Sosiaaliasiamiestoiminta SONet BOTNIA:n toimintamuodoksi** (SeAMK Oy:n hallitus)
- **Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri 2021** => tarjouspyyntövaiheessa, SeAMKilla päätoteutus, SONet BOTNIA mukana toteutuksessa

Taustaa sosiaalihuollon kehittämisohjelmalle



- Vahva pohja hallitusohjelmassa – ei kuitenkaan omaa erillistä resurssia
- Tärkeää vahvistaa sosiaalihuollon kehittämistä sote-keskus-yhteydessä
- Aluksi teemat selvitystöistä, saatiin hyvin mukaan ohjelman teemoihin
- Sosiaalihuolto ei kuitenkaan kovin vahvasti ja kattavasti mukana alueellisissa hankkeissa
- Erityisen tärkeää vahvistaa sitä, mitä mukana on
- Ohjelma heijastavatkin myös alueellisten hankkeiden sisältöä
- Kokonaisuuden muodostavat maakunnallisten hankkeiden kehittämissisällöt sekä kansallinen tuki
- Osaamiskeskuksen valmiina alueelliseen tukeen THL:n, maakuntien ja kuntien kumppaneina kehittämistoiminnassa

Sosiaalialan osaamiskeskusten yhteistyö THL:n ja maakuntien kanssa sosiaalihuollon kehittämisohjelman tukena THL:n koordinoimilla painoalueilla



- Lähetekeskustelu SONet BOTNIA:n ohjausryhmissä

Yhdessä maakunnallisen tulevaisuuden sote-keskusohjelman ja rakennerahahankkeen kanssa

Keskustellaan SONet BOTNIA:n maakunnissa maakunnallisten tarpeiden ja kiinnostuksen pohjalta tulevaisuuden sote-keskus- ja rakennerahahankkeiden ja alueellisen ohjausryhmän kanssa tarvittaessa rakentaen kehittämissyhteistyötä SONet BOTNIA:n, hankkeiden ja THL:n kanssa.

Hakeminen pilottimaakunnaksi 2021

- **Yleistä**
 - Alueellisen kehittämisen kustannukset katetaan jo myönnettyllä hankerahoituksella
 - THL tarjoaa asiantuntijatukea ja ohjausta sekä seminaareja/työpajoja
- **Työikäisten asiakassuunnitelman sekä kansallisesti yhtenäisen vaikuttavuuden arvioinnin testaus ja käyttöönotto**
 - Mukaan voivat hakea ne hankealueet, jotka ovat kehittämässä työikäisten asiakassuunnitelman ja vaikuttavuuden arvioinnin käyttöönottoa ja joilla on valmius ottaa uudet työikäisten asiakirjarakenteet testikäyttöön
 - Hakeminen tapahtuu webropol-lomakkeella 7.10.2020 mennessä
 - Mukaan valitaan 5-8 pilottialuetta
- **Osallistavan ja toimintakykyä edistävän sosiaalityön menetelmien käyttöönotto**
 - Mukaan voivat hakea ne hankealueet, jotka ovat kehittämässä osallistavan sosiaalityön yksilötyön tai yhteisösosiaalityön menetelmiä, etsivää sosiaalityötä tai matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, ja ovat kiinnostuneita ottamaan käyttöön jo kehitettyjä ja tutkittuja toimintamalleja
 - Hakeminen tapahtuu webropol-lomakkeella 10.11.2020 mennessä

Muut sosiaalihuollon kehittämisohjelman kansallisen tuen kokonaisuudet

2021-2022

Osana kansallista tukea

I. Monialainen sosiaalityö ja vaikuttava sosiaalihuolto

- **Asiakas- ja palveluohjauksen sekä omatyöntekijän roolin tukeminen maakunnallisessa työssä (2021-2022)**
 - Alueelliset vertaiskehittämisen työpajat: miten asiakas- ja palveluohjaus toteutuu sosiaalihuollon asiakkaiden kohdalla ja miten monialaisessa asiakas- ja palveluohjauksessa selkiytetään omatyöntekijän roolia?

II. Sosiaalihuollon menetelmällinen kehittäminen

- **Paljon palveluja tarvitsevien tunnistamisen mallit ja menetelmät (2022)**
 - Sosiaalihuollon menetelmätyöpajat paljon palveluja ja erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden kanssa työskentelystä

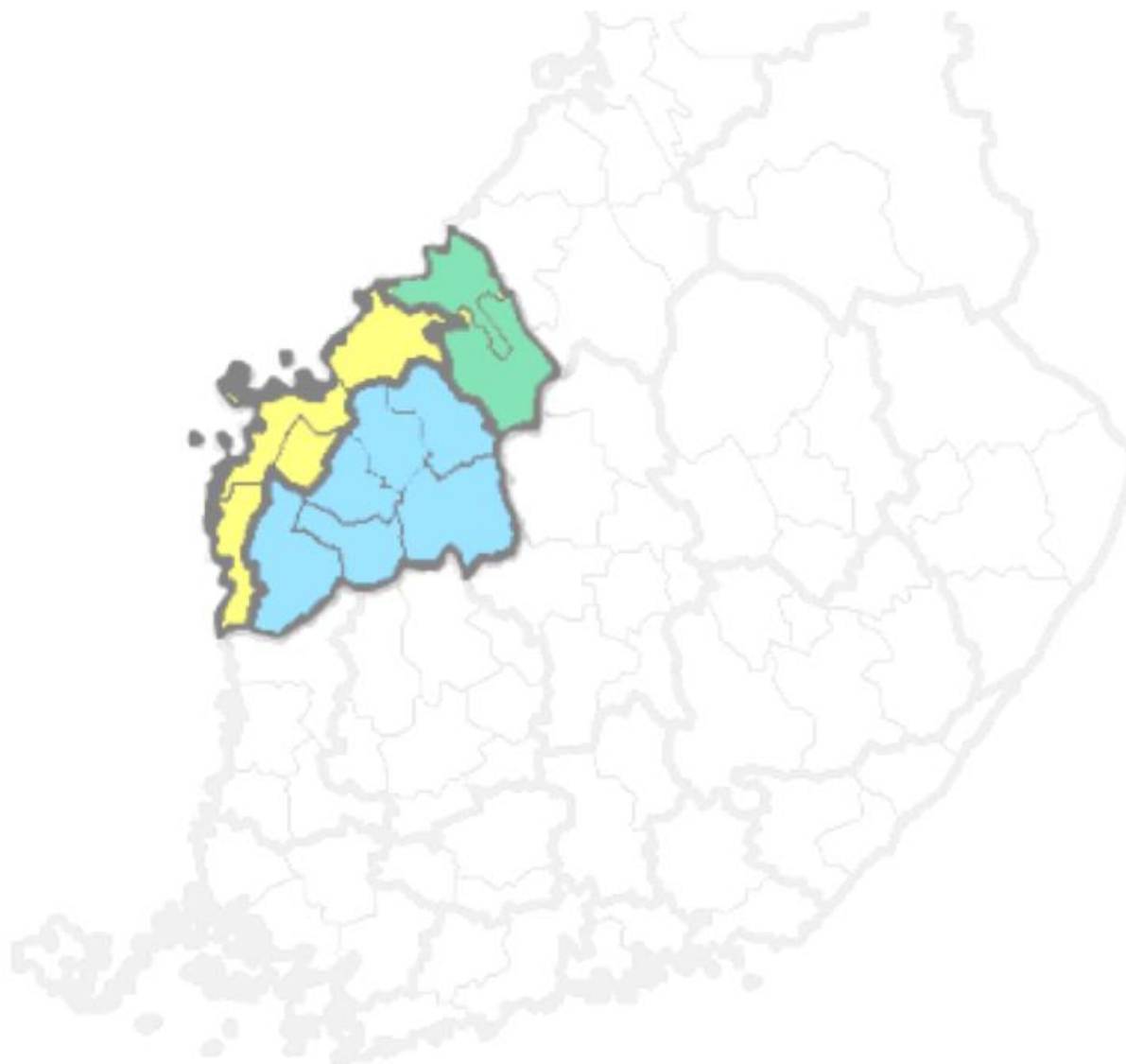
III. Rakenteellinen sosiaalityö

- **Rakenteellisen sosiaalityön teoreettis-metodinen jäsenitys (2021)**
- **Rakenteellisen sosiaalityön tilannekartoitus (2021)**
- **Selvitys rakenteellisen sosiaalityön toteuttamisen infrastruktuurista (2021)**
- **Rakenteellisen sosiaalityön mallin/mallien rakentaminen työpajoissa yhdessä hankealueiden kanssa (2022)**

SONet BOTNIA:n yleinen kehittäminen syksyllä 2020



- **SONet BOTNIA:n uuden toimintasuunnitelmakauden 2021-2022 painopisteiden hahmottaminen syksyn 2020 aikana:** Alueelliset ohjausryhmät, SB-tiimi ja johtoryhmä
- SONet BOTNIAlla vahva profiili lastensuojelutyössä, monialaisessa lapsiperhepalvelujen kehittämisessä, aikuissosiaalityössä ja tiedontuotannon kehittämisessä: alueellisen ohjausryhmän jäsenten näkemys tulevaisuuden kehittämistarpeista?
- Kohti sote-maakuntaa: sote-yhteensovittamisen valmistelu TKI-rakenteiden yhteistyössä: sosiaalihuollon järjestämissuunnitelma osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistä järjestämissuunnitelmaa, tiedontuotanto ja tiedolla johtaminen, TKI-rakenne?
- SONet BOTNIA:n rakenteellinen kehittäminen: Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä mukaan SONet BOTNIA:n perussopimusosapuoleksi?
- Johtoryhmän ja alueellisten ohjausryhmien kehittämispäivä 27.11 klo 10-15



Kehitysjohtaja Arto Rautajoki
Puh. 040 830 0366/ arto.rautajoki@seamk.fi

Etelä-Pohjanmaa

kehittämissuunnittelija Anne Saarijärvi
puh. 040 830 3950 / anne.saarijarvi@seamk.fi

ms. kehittämissuunnittelija Auli Romppainen
puh. 040 830 0337 / auli.romppainen@seamk.fi

Keski-Pohjanmaa

kehittämissuunnittelija Iiris Jurvansuu
puh. 044 780 9976 / iiris.jurvansuu@soite.fi

Pohjanmaa

kehittämissuunnittelija Tuula Mulju
puh. 040 524 9933 / tuula.mulju@vaasa.fi

Pohjoismaisen yhteistyön erityistehtävä

kehittämissuunnittelija Marjo Hannu-Jama
puh. 040 136 5972 / marjo.hannu-jama@vaasa.fi

Pohjanmaan maakunnat

aluekoordinaattori, sosiaalihuollon tiedonhallinnan asiantuntija Päivi Niiranen
Puh. 040 680 7115 / paivi.niiranen@seamk.fi

ma. toimistosihtööri Tuula Hautanen
puh. 040 830 3988 / tuula.hautanen@seamk.fi